

Därför är överföringsledningen det mest långsiktiga valet

Frågan om Finspångs vattenförsörjning har utretts av Finspångs Tekniska med stöd av oberoende experter inom området i tio år. Redan 2015 konstaterades att Blekens vattenverk blivit med åldern och att Finspångs vattenförsörjning har behov av en långsiktig lösning.

Efter flertalet utredningar beslutade styrelsen för Finspångs Tekniska år 2016 om att ta fram en långsiktig plan för de kommande 80-100 åren. Flera alternativ kartlades och utifrån utredningarna landade man i tre alternativ; 1) renovering av Bleken vattenverk, 2) byggnation av ett nytt vattenverk samt 3) samverkan med Nodra genom en överföringsledning till Norrköping.

Kommunfullmäktige beslutade 2023 att vidare utreda alternativ 3) en överföringsledning. När utredningen presenterades i februari 2025 stod det klart att detta var det mest hållbara och långsiktiga trygga alternativet för Finspångs vattenförsörjning – och förslaget godkändes av kommunfullmäktige.

Det ekonomiska perspektivet - en avgörande faktor

Under hela utredningen har kärnan alltid varit att den framtida vattenförsörjningen i Finspång behöver vara driftsäker och långsiktig för 80-100 år framåt. Vid byggnation av ett nytt vattenverk där grundinvesteringen beräknas landa på 260 miljoner måste även det långsiktiga perspektivet räknas in. Om 50 år kommer det nya verket att stå inför samma behov som Blekens vattenverk gör idag. Med inräknad inflation innebär det ytterligare 700 miljoner i investering, alltså en total investering på omkring 1 miljard. Det skulle leda till en betydande höjning av taxan som ska betalas av oss, våra barn och generationer framåt.

En överföringsledning skulle med samma tidsaspekt och inräknad inflation innebära en total investering på omkring 345 miljoner. Här bygger man vidare på Norrköpings robusta vattenproduktion som har en överkapacitet som redan idag täcker Finspångs behov. I en sådan samverkan behöver Finspång inte bära hela ansvaret för framtida uppgraderingar, säkerhetskrav och re-investeringar på egen hand. I stället är vi två kommuner och fler medborgare som delar på kostnaderna och därmed får en jämförelsevis lägre taxa per hushåll.

Kvalité och säkerhet – en självklarhet

Alla råvattentäkter har sina utmaningar men större vattendrag som Glan erbjuder en mer stabil och mer förutsägbar kvalitet än mindre lokala sjöar som Bleken och Näfsjön, som blir extra känsliga för klimatförändringar. I forskningssammanhang – bland annat i artikeln *Large-scale effects of climate change on hydrology*¹ – visas att klimatförändringar väntas påverka hydrologin i stort. Genom förändrade nederbördsmonster samt förändrade avdunstnings- och grundvattennivåer, vilket påverkar säkerheten i vattenförsörjningen. När det kommer till dricksvattenkvaliteten för våra medborgare är det Livsmedelsverket och andra myndigheter som ställer krav – krav som dessutom väntas skärpas framöver. De kraven är lika viktiga för oss att leva upp till oavsett vattenkälla.

Säkerhetsmässigt kräver framtidens vattenproduktion högre leveranssäkerhet, beredskap och skydd mot både fysiska och digitala hot. Sveriges regering publicerade förra året utredningen *Ökad VA-beredskap* (SOU 2024:82)¹ där kommunal samverkan lyfts fram som en avgörande faktor för robusta vattentjänster. Där framgår att mindre kommuner får förbättrad finansiering, kompetensförsörjning och säkerhet när de samarbetar. Infrastrukturen för vatten och avlopp i Sverige blir alltmer regionaliserad eftersom moderna krav är svåra att uppfylla på egen hand. Där styrks också att samarbeten minskar sårbarheten och ökar motståndskraften i kris jämfört med att stå ensam. Med en överföringsledning delar Finspång utmaningar med en större organisation vilket bidrar till högre kvalitet och stabilitet samt tryggare vattenförsörjning över tid.

Det bästa för Finspång

Det är med denna helhetsbedömning som Finspångs Tekniska presenterat en överföringsledning som det bästa alternativet för Finspång och dess medborgare idag och 100 år framåt.

Källor

¹ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/sta-tens-offentliga-utredningar/2024/12/sou-202482/>

Se även: Vår framtida dricksvattenförsörjning - Finspångs Tekniska

	Överföringsledning från Norrköping	Nytt vattenverk
Grundutbyggnad	241 mkr	260 mkr + 51 mkr för ledning till Vistinge
Reinvestering om 50 år <i>*inkl. inflation på 2 %</i>	104 mkr*	700 mkr*
Total investering för 100 år <i>*inkl. inflation på 2 %</i>	345 mkr*	1011 mkr*